



TALOUSARVIO 2023

Suunnitteluohje

Kunnanhallitus 7.9.2022

Askola

TALOUSARVIO 2023 -SUUNNITTELUOHJE

1. Johdanto

1.1. Talousarvion suunnitteluohjeen tarkoitus

Kuntastrategia-asiakirja on kunnan keskeisin toimintaa ohjaava asiakirja ja johtamisen väline. Kunnan talousarvio ja taloussuunnitelma on kuntastrategian toteuttamisen ja seurannan väline.

Talousarvion suunnitteluohjeella tarkoitetaan kunnanhallituksen talousarvion suunnitteluun ohjetta laadinta-aikataulusta, tehtäväkohtaisista käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosien tavoitteista. Palvelualueet valmistelevat talousarvioehdotuksensa kunnanhallituksen antamien ohjeiden ja kehysten pohjalta.

Suunnitteluohjeessa on käytetty vuoden 2023 termejä hyväksytyyn organisaation mukaisesti.

Sitovuustasot vuodelle 2023 on määritelty seuraavasti:

<u>Palvelualue</u>	<u>Valtuusto</u> <u>sitova</u>	<u>Lautakunta</u>	2022 nimi
<u>Tehtäväalue</u>	<u>sitova</u>		toimiala
<u>Vastualue</u>		<u>sitova</u>	tulosalue
<i>Vastuuyksikkö</i>			tulosityks.
Kustannuspaikka			kust.paikk
		<i>lisäraportointitaso</i>	
		kirjaustaso	

Talouden ja toteuman raportointi tehdään sitovuustasojen mukaisesti raportointiaikataulujen mukaan talousarviovuoden aikana.

1.2. Talousarvion ja taloussuunnitelman laatimisen velvoite

Kuntalain 110 § mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavalle kalenterivuodelle talousarvio. Samalla valtuuston on hyväksyttävä kahta tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Vuoden 2023 talousarvion suunnitteluohjeessa on annettu euromääräinen kehys kunnan käyttötalousmenoilta palvelu- ja tehtäväalueille. Investointitaso ja rahoitusosan kehys on esitetty tiukkana kestävän talouden näkökulmasta.

Vastuualuekohtaiset talousarvioesitykset käsitellään **toimielimissä 15.10.2022 mennessä**. Myös konserniyhtiöt toimittavat talousarvioesitykset kunnan talouspalveluihin samalla aikataululla.

1.3. Talousarvion tehtävät ja rakenne

Talousarvio muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa. Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosien näkökulmista.

Käyttötalousosassa asetetaan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen edellyttämät tulot ja menot. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja

ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

puhelin (019) 529 100



poistoihin. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvedona rahan lähteet ja käyttö.

Askolan kunnan talousarvio laaditaan nettoperiaatteella eli talousarviossa sitovuus määrätään tulojen ja menojen erotuksena. Sitova taso on ulkoinen toimintakate.

1.4. Talousarvion valmisteluajataulu

Määräaika	Käsittely	Tehtävä
7.9.2022	Kunnanhallitus	Vuoden 2023 suunnitteluohje ja tehtäväkohtainen talouskehys
Syyskuu	Palvelualueet	Suunnitteluohjeen mukainen toiminta
31.8.2022	Talouspalvelut	Talousarvion tekstipohjat valmiina
	Palvelualueet + talouspalvelut	Palkkabudjetoinnin läpikäynti henkilöittäin
12.9.2022	Kunnanvaltuusto	Talousarvioseminaari
	Talouspalvelut	Henkilöstökulut syötettynä Accuna-ohjelmassa
19.9.2022 21.9.2022	Osallista budjetointi / kuntalaiset	Kyläillat
15.10.2022	Palvelualueet	Talousarvioeurot Accuna-ohjelmassa syötettynä
15.10.2022	Palvelualueet + tekninen johtaja	Investointisuunnitelma ja -tekstit talouspalveluille
15.10.2022	Palvelualueet	Lautakuntien talousarvioesitykset valmiina, tavoitepäivämäärä hyväksymiselle
Vko 42	Talouspalvelut	Sisäiset erät
26.10.2022	Talouspalvelut	Koko kunnan talousarvioehdotuksen kokoaminen
1.11.2022	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtajan ehdotus talousarvioksi
7.11.2022	Kunnanhallitus	Talousarvioehdotuksen käsittely ja annetaan valtuustolle talousarvioesitys
14.11.2022	Kunnanvaltuusto	Talousarvion 2023 hyväksyminen Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma
31.12.2022	Palvelualueet	Käyttösuunnitelmien hyväksyminen

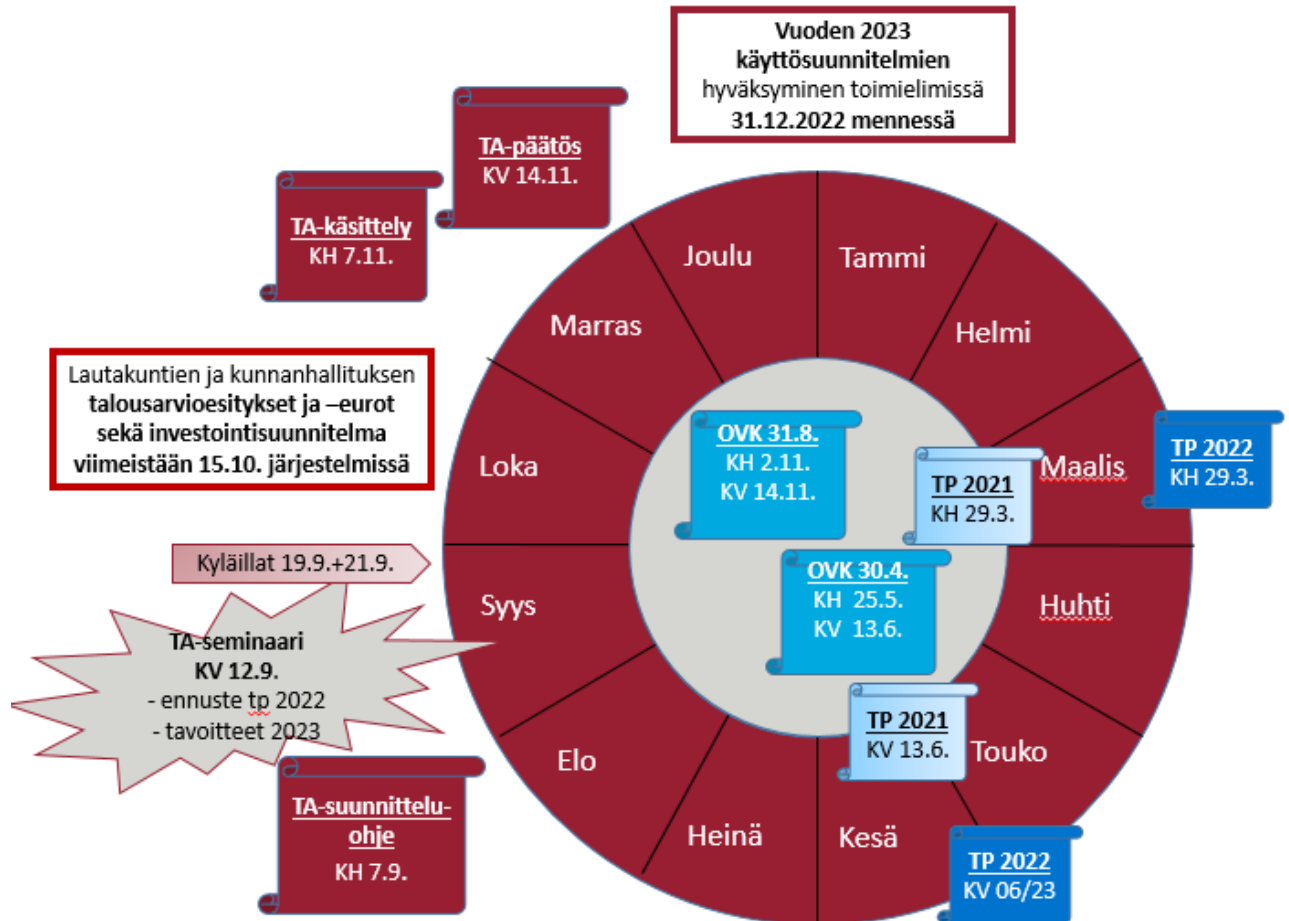
ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

puhelin (019) 529 100



1.5. Taloussuunnittelun vuosikello



ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

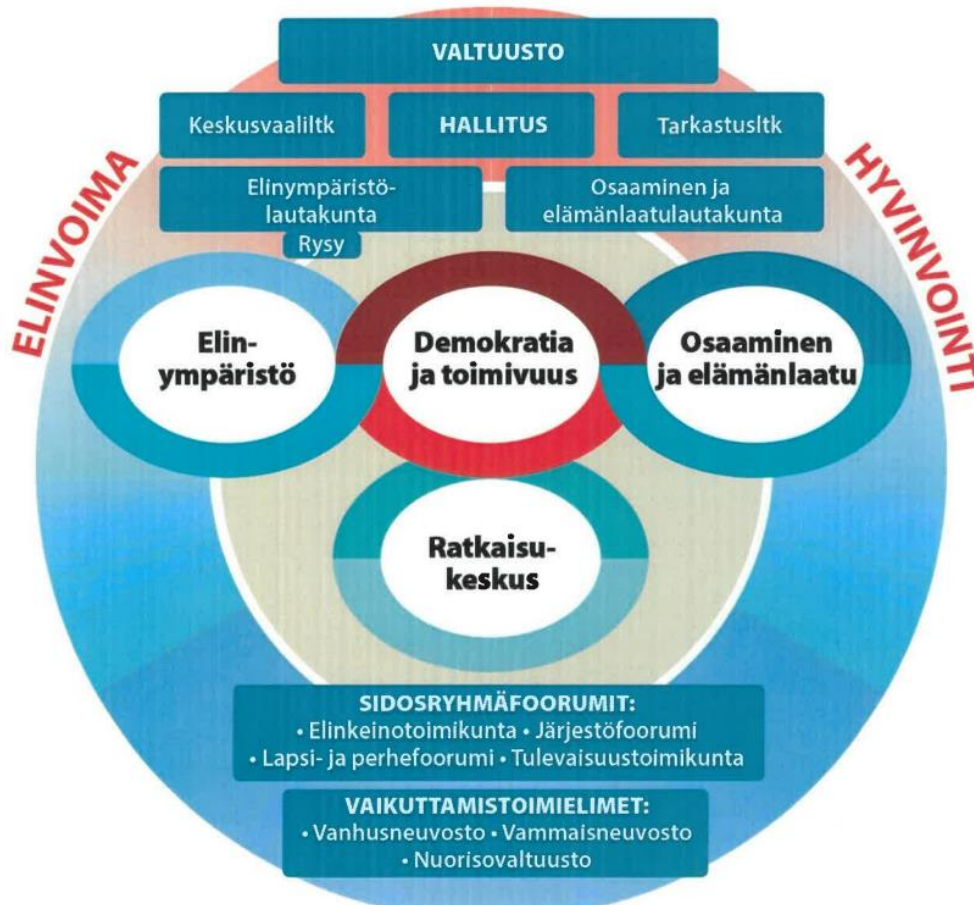
puhelin (019) 529 100



2. Organisaatio ja johtamisjärjestelmä

2.1. Organisaatio

Askolan kunnan organisaatio 1.1.2023



Toimielin

Kunnanvaltuusto ja -hallitus
Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta
Osaaminen ja elämänlaatu –lautakunta
Elinympäristölahtakunta *
Rakennus- ja ympäristöjaosto*

Palvelualue

Demokratia ja toimivuus
Vaalit
Tarkastustoimi
Osaaminen ja elämänlaatu
Elinympäristö

Tehtäväalue

Rakennus- ja ympäristö

*Elinympäristölahtakunnan alaisuuteen kuuluu rakennus- ja ympäristöjaosto. Rakennus- ja ympäristö -tehtäväalue toimii Askolan, Pornaisten, Myrskylän ja Pukkilan yhteistä rakennus- ja ympäristönsuojeluviranomaisena Askolan toimiessa isäntäkuntana. Tehtäväalue toimii rakennus- ja ympäristöjaostona, joka laatii tehtäväalueen talousarvion. Rakennus- ja ympäristö-tehtäväalue toimii osana elinympäristölahtakuntaa, joka hyväksyy myös tehtäväalueen talousarvion osana palvelualueen talousarviosta.

ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

puhelin (019) 529 100





2.2. Talousarviorakenne

Talousarviorakenne perustuu kuntaliiton talousarviosuositukseen.

Talousarviopohjat Askolan kunnan talousarviota on tehty organisaation sitovuustasojen mukaisesti. Lautakunta hyväksyy lautakuntatasoiset sitovat ulkoiset toimintakatteet. Valtuusto hyväksyy valtuustotason sitovat määrärahat palvelu- ja tehtäväalueittain.

3. Talouden tavoite ja talouskehykset

Talous jatkaa olemistaan pitkään jatkuneessa poikkeustilassa. Koronapandemia on vaikuttanut talouteen maailmanlaajuisesti keväästä 2020 alkaen. Helmikuussa 2022 alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan on aiheuttanut epävarmuutta ja riskitekijöitä toimintaan. Koronan osalta vaikutukset kuntiin ovat hiipumassa, mutta pandemialla on edelleen jälkivaikutuksia toimitusketjuihin ja kustannuksiin. Haastavimmat vaikutukset eri kustannuksiin tulee sodan vaikutuksista.

Kuntien taloutta on vahvistanut valtion vahva tuki koronatoimien kulujen kattamiseksi. Suomessa on käynnissä mittakaavassaan historiallinen hallinnollinen muutos, jossa vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle. Muutoksen myötä kuntien ja kuntayhtymien toiminnan perusteet muuttuvat täysin toisiksi.

Sote-muutokset leikkaavat Askolan kunnan tuloista ja menoista lähes 60 %, joka siirtyy hyvinvointialueelle. Osaaminen ja elämälaatu -palvelualue kasvaa volyymiltaan merkittävimäksi palvelualueeksi uudessa organisaatorakenteessa.

ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

puhelin (019) 529 100



Kuntalaisten osallisuutta pyritään lisäämään talousarviovuodesta toiseen. Yksi osallistavuuden elementti on kyläiltojen järjestäminen talousarvioprosessin aikana.

3.1. Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen pankki kesäkuussa kuvasi Suomen talouden toipumisen taittuvan. Suomen talouskasvu oli hyvässä vauhdissa ennen hyökkäyssodan alkamista. Inflaatio on kiihtynyt merkittävästi. Sota on vauhdittanut energian hintojen nousua ja vaikuttavat tavaroiden saatavuuteen. Tämä heijastuu suoraan palveluiden hintoihin nousuna. Hintojen nousuksi Suomen pankki ennustaa 5,6 % kuluvan vuoden aikana. Sodan seurauksena Suomen ulkomaankauppa Venäjän kanssa on romahtanut ja tämä heijastuu mm. yritysten tekemiin investointeihin ja hankintoihin. Lisäksi epävarmuutta tuo pandemian jatkumisen uhka ja Kiinan talouskasvun mahdollinen hidastuminen. Hintojen nousu ja epävarmat talousnäkömät vaikuttavat vähentävästi kulutukseen.

Suomen julkinen talous oli pandemian seurauksena heikko. Sota on lisännyt uusi menotarpeita. Seurauksena on julkisen talouden alijäämäisyys ja velkasuhteen kipuaminen ylöspäin. Talous voi kehittyä ennusteita heikommin, jos raaka-aineiden ja tavaroiden saatavuushäiriöt jatkuvat, mikä johtaa että hinnat jatkavat nousuaan. Pahimmassa tapauksessa koko euroalueen talous ajautuisi taantumaan.

3.1.1. Toiminnan riskit vuosille 2022 ja 2023

Riskejä toiminnassa on lisännyt epävakaa tilanne maailmanpolitiikassa. Epävakaus heijastuu kustannusten nousua myös kunta-alalla.

Kunta-alalle kesäkuun alussa neuvoteltu kolmevuotinen palkkaratkaisu nostaa kuntatyönantajan työvoimakustannuksia vuonna 2022 keskimäärin 1,76 prosenttia. Huomattavaa on että hoitajajärjestöt ovat tämän sopimuksen ulkopuolella ja jatkavat neuvotteluitaan kuluvan vuoden aikana, mutta kaikki kunta-alan työntekijät saavat kuitenkin sopimuskorotukset huolimatta miten ovat järjestäytyneet. Koko sopimuskaudella sopimuskorotukset nousevat kunta-alalla 8,5 prosenttia ja korkoa korolle laskien työnantajan näkökulmasta vaikutus on 8,79 prosenttia.

Sote-uudistus muuttaa kunnan toimintaa vuoden 2023 alusta lukien. Muutokset pienentävät kunnan tuloja, menoja ja henkilöstömäärää. Pitkällä aikavälillä vaikeasti ennakoitavien ja kasvavien sote-menojen siirtyminen hyvinvointialueella parantaa kunnan talouden ennakoitavuutta ja ennustettavuutta. Muutosvaiheessa ennustettavuuteen liittyy vielä epävarmuustekijöitä, ja vaikuttaa tätä kautta taloussuunnitelmakauteen.

Valmisteilla oleva TE-palvelujen siirto kuntiin vuoden 2025 ja kiinteistöverojen kehittämishanke vuodesta 2024 muuttavat kuntien taloudellista tilannetta toteutuessaan.

3.2. Askolan kunnan talous

Askolan kunnan tilinpäätös vuodelta 2021 osoitti 1,47 miljoonaa euroa ylijäämää. Muutettu talousarvio 2021 arvioi tilikauden tuloksen lähelle nollaa. Ylijäämän muodostumiseen vaikuttivat erityisesti kertaluonteiset tapahtumat, joista suurimpana mainittakoon valtion maksamat koronatuet. Koronatukia valtion avustuksina vuonna 2021 Askolan kunta sai 875 000 euroa. Vuonna 2021 valtionosuuksia kunta sai 8,35 miljoonaa euroa, joka oli 1,6 miljoonaa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Muutokset johtuvat eri kirjaustavoista koronatukien osalta vuosina 2020 ja 2021. Verotuloja vuonna 2021 kertyi 21,3 miljoonaa euroa, joka oli noin 800 tuhatta euroa enemmän verrattuna vuotta aikaisempaan kertymään. Poistoja tilinpäätösvuonna 2021 oli 1,5 miljoonaa euroa.

ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

puhelin (019) 529 100



Kuluvan vuoden talousarvio on laadittu 2 000 euroa ylijäämäiseksi. Vuoden 2023 talousarvio on suunniteltu 1,4 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi ja vuosien 2024 - 2026 taloussuunnitelma on suunniteltava siten, että kunnan talous toteutuu ylijäämäisenä. Riskeinä suunnitelmien toteutumiseen on koronapandemiasta aiheutuvat lopulliset kustannukset, verotulojen ennustaminen uudessa toimintaympäristössä sote-uudistuksen myötä sekä uudistuksen lopulliset vaikutukset valtionosuuksien määräytymiseen. Lisäksi riskeinä ovat Venäjän hyökkäyksen jatkuminen Ukrainassa ja siitä seuraavat vaikutukset maailmanlaajuisesti kustannusten kasvuna. Lisäksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on huomattava merkitys kustannuskehitykselle. Henkilöstökulut muodostavat suurimman kuluerän kunnissa. Luotettavien ennusteiden laatimisesta on tullut erittäin haastavaa kasvavien epävarmuustekijöiden ja kuntien toiminnan muutoksien johdosta.

Uusi kuntalaki korostaa kuntakonsernin johtamista ja ohjausta. Vuodesta 2017 lähtien kunnan talouden kestävyttä on arvoitu konsernitasolla ja kriisikuntamittarit on uudistettu.

3.3. Käyttötalousosa

Alla olevassa taulukossa on esitetty palvelualueittain talousarvion laadinnan perustaksi esitetyt määrärahat (= sitova toimintakate). Palvelualueiden tulee omissa talousarvioesityksissään kohdentaa määrärahat vastuualueille ja määrittellä toiminnan tavoitteet. Toiminnan tavoitteet määrittellään niin että niillä on selkeät toimenpiteet ja mittarit, joilla voidaan osoittaa miten tavoite on toteutunut.

Palvelualue / tehtäväalue	Toimielin	Tp 2021	Muut. Ta 2022	Kehys 2023
Perusturva	Perusturvalautakunta	9 295	9 081	0
Erikoissairaanhoido	Erikoissairaanhoido	5 697	6 500	0
Osaaminen ja elämänlaatu	Osaaminen ja elämänlaatu –lauta- kunta	8 123	8 167	8 100
- Osaaminen				7 365
- Elämänlaatu				735
Elinympäristö	Elinympäristölautakunta	1 368	1 499	2 750
- Kiinteistöjen ja alueiden palvelut				2 310
- Vesi- ja viemärlaitos				250
- Ympäristöterveydenhuolto				100
- Rakennus- ja ympäristöjaosto				90
Rakennus- ja ympäristönsuojelu	Rakennus- ja ympäristölautakunta	71	73	0
Demokratia ja toimivuus	Kunnanhallitus	2 406	2 896	2 000
- Demokratia				350
- Toimivuus				1 650
Tarkastustoimi	Tarkastuslautakunta	15	21	25
Vaalit	Keskusvaalilautakunta	10	0	5
SITOVA TOIMINTAKATE YHTEENSÄ		26 986	28 237	12 880

ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

puhelin (019) 529 100



3.4. Sisäinen liiketoiminta

Sisäinen liiketoiminta budjetoidaan keskitetysti talousarvion laadinnan yhteydessä talouspalveluissa. Perusteet sisäiselle laskutukselle muodostuu kustannuspaikkatasoilta ulkoisen ja sisäisen toiminnasta.

Tilahallinta

Tilahallinta –vastuualueelle laaditaan nettobudjetti tuloslaskelman muotoon. Sisäiset vuokrat lasketaan tilojen käyttäjien neliömäärien mukaan. Tilojen käyttäjät ja tilojen jakaantuminen pyritään vuosittain tarkistamaan. Tilahallinnan sisäisten vuokrien määrittämistä valmistellaan tilahallintaohjelman käyttöönottoa, josta saataisiin sisäinen pääomavuokra ja ylläpitovuokra kiinteistöittäin.

Ruoka ja siisteys

Ruoka- ja siisteys –vastuualueelle laaditaan nettobudjetti tuloslaskelman muotoon ja tulostavoite on tehdä tilikaudella vähintään nollatulos. Ruoka- ja siisteys –vastuualueen kustannukset siirtyvät sisäisenä menoina eri palvelualueille suoritteiden arvioiden mukaan. Näistä sisäisistä menoista syntyvät tulot ruoka- ja siisteys –vastuualueelle muodostavat sisäisen tulon.

3.5. Tuloslaskelmaosa

Käyttötalouden määräraha-kehityksen perusteella koko kunnan talouskehitys muodostuu vuodelle 2023 siten että toimintakate eli rahoitettavat nettomenot ovat noin 12,9 miljoonaa euroa.

Kuntien verotuloennuste, jonka Kuntaliitto, valtiovarainministeriö ja Verohallinto laativat, kuvaa koko maan kuntien verotulojen kehitystä. Kunnallisveron osalta verotuloennustekehikko perustuu Verohallinnon julkaisemaan verotilastoon.

Valtiovarainministeriön kevään 2022 talouskatsauksen mukaan bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan seuraavasti:

- vuonna 2022 -> 1,5 %
- vuonna 2023 -> 1,7 %
- vuonna 2024 -> 1,5 %
- vuonna 2025 -> 1,3 %

Askolan kunnan verotuloennuste vuodelle 2023 on 12,1 miljoonaa euroa. Verotuloennuste kehyyseen vuodelle 2023 on määritelty varovaisuuden periaatetta noudattaen.

Askolan kunnan valtionosuudet ovat vuonna 2023 Kuntaliiton ennakkolaskelman mukaan 3,55 miljoonaa euroa. Laskelmat perustuvat kevään kehysriihen päätöksiin sekä määräytymistekijöiden muutoksiin, kuten väestö- ja sairastavuus sekä työttömyys- ja työvoimatietojen päivityksille. Lisäksi myös veroennusteen tasauslaskelman vaikutus on laskelmissa huomioitu. Lopulliset päätökset vuoden 2023 valtionosuuksista tehdään vuoden 2022 lopussa.

ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

puhelin (019) 529 100



	Tp 2021	Muut. Ta 2022	Kehys 2023
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
TOIMINTAKATE	-26 986	-28 237	-12 880
Verotulot	21 255	21 470	12 130
- kunnallisvero	18 636	19 310	9 860
- kiinteistövero	1 174	1 150	1 215
- yhteisövero	1 445	1 010	1 055
Valtionosuudet	8 350	8 300	3 550
Rahoitustuotot ja -kulut	364	175	200
VUOSIKATE	2 983	1 708	3 000
Poistot ja arvonalentumiset	-1 513	-1 631	- 1605
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 470	77	1 395

Verotulo- ja valtionosuuslaskelmat pohjautuvat Kuntaliiton ja Valtiovarainministeriön laskelmiin tulevasta kehityksestä. Vuoden 2023 osalta julkisen rahoituksen osalta laskelmat voivat vielä oleellisesti muuttua loppuvuoden 2022 aikana.

3.6. Investointiosa

Askolan kunnan talousarviokehityksessä kestävä talouden näkökulmasta investointitaso ei ylittäisi poistoja ja vuosikate riittäisi kattamaan investoinnit. Investointitarve on kuitenkin olemassa suurempi todellisuudessa.

Investointihankkeen raja on 20 000 euroa (alv 0 %). Investointiosan hankkeet valmistellaan pääosin teknisen johtajan johdolla. Investointitalousarvioehdotus tulee elinympäristölautakunnan käsittelyn kautta, määräaika investointisuunnitelmalle on 15.10.2022.

Kuluvan vuoden investointihankkeiden toteutuminen tarkistetaan ennen kuin talousarvio menee kunnanvaltuuston käsittelyyn. Mikäli investointihanke ei valmistu kuluvan vuoden aikana ja määrärahaa jää käyttämättä, investointikohde lisätään seuraavan vuoden talousarvioehdotukseen.

Valtuusto päättää investointitasosta talousarvion investointiosassa. Toimivallasta säädetään hallintosäännössä.

3.7. Rahoitusosa

Yleinen kuntatalouden vähimmäistavoite on, että vuosikate kattaa poistot. Vuosikatteen ylittäessä investointien kokonaismäärän, lainakanta vähenee. Mikäli vuosikate eri riittää kattamaan investointien kokonaismäärä, lainakanta kasvaa.

Rahoitusosan vaikuttavat suurimpina erinä toiminnan ja investointien nettorahavirtojen summat. Jos toimintakate kasvaa ja investointien määrä vähenee, rahoitustoiminnan rahan tarve pienenee samassa suhteessa.

Tämän hetkisen ennusteen mukaan kunnan lainakanta on 22,1 miljoonaa euroa vuonna 2023. Väestöennuste vuodelle 2023 on 4 800 henkilöä. Asukaskohtainen lainakanta 4 596 euroa/asukas. Vuonna 2021 lainakanta oli vajaa 24 miljoonaa euroa ja 4 843 euroa/asukas. Muutos vuosien 2021 ja 2023 välillä on -5,1 prosenttia.

ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

puhelin (019) 529 100



	Tp 2021 1 000 €	Muut. Ta 2022 1 000 €	Kehys 2023 1 000 €
TOIMINTA JA INVESTOINNIT			
Toiminnan rahavirta	2 786	1 558	2 950
Investointien rahavirta	-862	- 1806	-1 500
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 924	-248	1 450
RAHOITUSTOIMINTA			
Lainakannan muutokset	-1 524	28	-1 440
Muut maksuvalmiuden muutokset	150	0	0
Rahoitustoiminnan rahavirta	-1 374	28	-1 440
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	550	-220	10
Lainakanta	23 473	23 501	22 061
Asukasmäärä	4 847	4 890	4 800
Lainat, euroa / asukas	4 843	4 806	4 596

4. Henkilöstö

4.1. Henkilöstösuunnittelu

Palvelualueiden on mitoitettava henkilöstömenonsa ja –resurssinsa vuoden 2023 talousarviokehukseen. Talousarvion valmistelussa tulee huomioida suunnitellut henkilöstön siirrot ja muut suunnitellut henkilöstöresurssimuutokset. Palvelualueiden tulee arvioida henkilöstömäärän ja palkkakustannusten kehitystä sekä suunnitella toimenpiteet, joilla talousarviokehys voidaan saavuttaa.

Vapautuvien vakanssien tehtävät tulee ensisijaisesti pyrkiä järjestämään toiminnallisilla muutoksilla ilman rekrytointia. Käyttämättä jääneet vakanssit tulee lakkauttaa. Ohjeen mukaan henkilöstöjaosto käsittelee henkilöstöresurssimuutokset.

Henkilöstösuunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdolliset taloussuunnitelmakaudelle ennakoitujen palvelujen kysynnän muutokset. Henkilöstösuunnittelun tavoitteena tulee olla palvelutuotannon tuottavuuden parantaminen. Palkkabudjetointi tehdään henkilötasolla. Palkkamäärärahoissa huomioidaan toiminnan muutokset nykyisiin palkkakustannuksiin sekä niihin tulevat virka- ja työehtosopimusten mukaiset korotukset.

Palvelualueiden on luetteloitava henkilöstömuutokset (lisäykset, vähennykset, siirrot) talousarvion yhteydessä. Tärkeää on perustellut esitykset.

4.2. Koulutussuunnittelu

Henkilöstön koulutautumiseen pitää myös kiinnittää huomioita. Tavoitteena on että jokainen työntekijä osallistuisi vuoden aikana koulutuksiin kolmen työpäivän verran. Palvelualueiden pitää huolehtia että jokainen työntekijä tulee huomioiduksi osaamisen kehittämisen tarpeita tarkasteltaessa. Koulutukset pitää olla suunniteltuja ja kirjattuna koulutussuunnitelmaan. Henkilöstöpalvelut-vastuualue hakee vuosittain Työllisyysrahastosta edellisen vuoden koulutusten toteuman perusteella koulutuskorvausta. Koulutussuunnitelman laadinta on osa talousarvioprosessia.

ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

puhelin (019) 529 100



4.3. Henkilöstökulut

4.3.1. Palkat

Palkkojen budjetoinnissa tulee sisällyttää virka- ja työehtosopimusten mukaiset korotukset talousarvioon ja näin sisällyttää ne talousarviokehysten mukaiseen määrärahaan. Talousarvioehdotukseen palkat budjetoidaan 31.8.2022 voimassa olevan palkkatason mukaisesti. Vuodelle 2023 palkankorotukset budjetoidaan 1,5 % prosentoin mukaan.

Palkkabudjetointi tehdään henkilötasolla excelissä, josta tiedot siirretään Accuna-budjettipohjille kustannuspaikoittain. Palkkabudjetointi valmistellaan talouspalveluiden kanssa yhteistyössä.

4.3.2. Lomarahat

Lomarahat budjetoidaan virka- ja työehtosopimusten mukaan. Henkilöittäin huomioidaan lomarahaprocentti, jonka perusteella lomarahavaraus otetaan mukaan.

4.3.3. Henkilöstösivukulut

Henkilöstösivukulut budjetoidaan palkka- ja lomarahaeurojen perusteella.

4.4. Henkilösivukulujen budjetointi vuodelle 2023

Palkkojen sivukuluprosentteja on käytetty seuraavia prosentteja:

- KuEl- ja VaEl-palkkaperusteinen eläkemaksu	16,75 %
- kansaneläke- ja sv-maksu	1,43 %
- työttömyysvakuutusmaksu	2,05 %
- tapaturmavakuutusmaksu	0,70 %
- ryhmähenkivakuutusmaksu	0,05 %

5. Hyvinvointisuunnitelma

5.1. Poikkihallinnollinen velvoite hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen

Kuntalain mukaan kunnan keskeisimpinä tehtävinä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja hyvinvoinnin edistämisen tulee näkyä myös kuntastrategiassa.

Vuonna 2023 voimaan tulevan lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta 6 § mukaan on kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kunnan on strategiassa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätösten arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri palvelualueiden on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja edistämisen vastuutaho.

ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

puhelin (019) 529 100



Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi kunnan on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Kunnan on osallistuttava 7 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin neuvotteluihin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on hyvinvointialueen syntyessä yksi kunnan merkittävimmistä poikkihallinnollista strategisista tehtävistä. Kunta ei enää vastaa ns. korjaavasta palveluista.

5.2. Hyvinvointisuunnitelman sisällyttäminen osaksi talousarviota

Kunnan laaja hyvinvointikertomus valmistellaan kerran valtuustokaudessa ja sitä päivitetään vuosittain osana kuntasuunnittelua. Hyvinvointikertomus sisältää kuvauksen kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin nykytilasta, miten eri väestöryhmät voivat ja mitä toimia kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi on tehty edellisen valtuustokauden aikana. Suunnitelmaosio nostaa kertomuksesta esiin kehityskohteet ja painopisteet, joihin tulevan valtuustokauden aikana tulee keskittyä.

Hyvinvointikertomuksen tarkoituksena on tukea kunnan päätöksentekoa, auttaa toiminnan priorisoinnissa ja varmistaa toiminnan resurssit. Siksi on tärkeää, että hyvinvointikertomus kulkee osana talousarvio – ja taloudenseurantaprosesseja yhteen sovittaen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategisten linjausten vaikuttavuutta ja seuranta.

Valtuustokauden 2021 - 2025 laajan hyvinvointikertomuksen laadinta on aloitettu keväällä 2022, sen on tarkoitus valmistua valtuuston hyväksyttäväksi loppuvuodesta 2022. Tavoiteaikataulu on että hyvinvointikertomus hyväksyttäisiin samanaikaisesti talousarvion kanssa.

6. Taloutta ja toimintaa koskevat ohjeet ja säännöt

6.1. Lainsäädäntö, kansalliset suositukset ja periaatteet

Kunnan ja kuntayhtymän taloudenhoitoa ja sen järjestämistä ohjaavat kuntalain (410/2015) 13. luku, kirjanpitolaki ja -asetus, kirjanpitolautakunnan ja sen kuntajaoston antamat ohjeet sekä JHS (Julkisen hallinnon suositukset) -suositus 199 kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta.

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin palvelualue omalla tehtäväalueellaan. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa, ja että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kirjanpito tulee järjestää siten, että sen avulla voidaan seurata talousarvion toteutumista tilinpäätöksessä laadittavassa talousarvion toteutumisvertailussa (KuntaL 113 §). Toisaalta talousarviossa noudatetaan kirjanpidon suoriteperustetta määrärahan ja tuloarvion ottamisessa talousarvioon. Kirjanpitoikäntö ohjaa näin menon ja tulon merkitsemistä talousarviossa ja sen toteutumisvertailussa. Talousarviossa käytetään käsitteitä meno tai tulo kaikista taloustapahtumista.

Talousarviossa menoa käytetään yleiskäsitteenä tarkoittaen talousarviovuodelle jaksotettujen toimintamenojen lisäksi myös muuta rahankäyttöä muun muassa investointimenoa, lainanlyhennystä, antolainausta sekä peruspääoman lisäystä. Talousarviovuodelle jaksotettuja tuloja ovat esimerkiksi verotulot, valtionosuudet, maksu-, myynti- ja muut toimintatulot, korkotulot ja muut rahoitustulot sekä lainanotto.

ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

puhelin (019) 529 100



Kuntastrategiasta johdetut talousarviotavoitteet on asetettava niin, että tavoitteet kohdistuvat olennaisiin toimintoihin, jotka ohjaavat kehittämään toimintatapoja ja siten parantamaan toimintojen tuloksellisuutta. Talousarviossa asetettavien tavoitteiden tulee olla selkeitä, jotta niitä voidaan mitata mahdollisimman konkreettisilla mittareilla ja menetelmillä.

Toiminnan tavoite on talousarviossa valtuuston tehtäväkohtaisesti asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää tai laatua tai toiminnan kehittämistä ohjaava tavoite. Kunnanvaltuusto päättää talousarvion käsittelyn yhteydessä, mitkä tavoitteista ovat sitovia. Muut tunnusluvut esitetään perusteluina. Talousarvion toteutumista seurattaessa seurataan myös näiden mittareiden kuvaamien toimintojen toteutumista.

6.1.1. Resurssien jako tehtäville

Tavoitteet tulee sitoa niihin osoitettuihin voimavaroihin. Tämä tarkoittaa, että talousarvioissa osoitetaan toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Toisaalta tavoitteiden tehtävänä on osoittaa, mitä vaikutuksia varojen käytöllä on tarkoitus saada aikaan.

Määräraha on valtuuston toimielimelle antama, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus tulojen kerryttämiseen/varojen käyttämiseen määrättyjen tavoitteiden toteutumiseksi. Määräraha on sidottu kunnan palvelutavoitteisiin. Tavoiteasettelun ja budjetoinnin yhdistäminen on vaativa tehtävä. Erityisesti asiakaslähtöisten tavoitteiden budjetoinnissa tavoitteiden asettaminen ja budjetointi on haastavaa.

6.1.2. Tasapainoperiaate

Kuntalaki velvoittaa kuntaa huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Suunnitellun toiminnan ja hankkeiden on oltava realisia suhteessa käytettäviin varoihin. Taloussuunnitelmassa on esitettävä yksilöidyt toimenpiteet edellisiltä tilikausilta kertyneen tai kuluvalta tilikaudelta kertyvän alijäämän kattamiseksi. Muodollista tulojen ja menojen tasapainottamista vuositasolla ei edellytetä. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilipäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajankohtana katetaan.

6.1.3. Brutto- ja nettoperiaate

Bruttoperiaate tarkoittaa, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen määrärahoihin ja tuloarvioina. Bruttoperiaatetta käytetään pääsääntöisesti silloin, kun tehtävä rahoitetaan verorahoituksella. Nettoperiaate tarkoittaa, että talousarviossa sitovuus määrätään tulojen ja menojen erotuksena.

6.1.4. Suorite- ja realisointiperiaate

Menojen suoriteperiaate tarkoittaa, että talousarvion ja –suunnitelmaan otetaan varainhoitovuoden aikana vastaanotetuista tuotannontekijöistä aiheutuvat tulot ja sellaiset menot, joiden suorittamiseen kunta sitoutuu varainhoitovuoden aikana. Tulojen realisointiperiaate tarkoittaa, että talousarvion ja –suunnitelmaan otetaan suoritteiden luovuttamisesta aiheutuvat ja muut kunnalle kuuluvat tulot.

6.1.5. Täydellisyysperiaate

Täydellisyysperiaate tarkoittaa että kunnan rahan käyttö ja rahan lähteet otetaan talousarvion kokonaisuudessaan. Tiedossa olevia menoja ja tuloja ei voi jättää pois talousarviosta. Täydellisyysperiaatteen



mukaan kunnan eri tehtävien sisäiset ostot ja menot otetaan myös talousarvioon mukaan, vaikka sisäiseen kaupankäyntiin ei liity rahan käyttöä.

6.1.6. Kehysbudjetointiperiaate

Valtuustolla on laaja valta päättää talousarvion määrärahakokonaisuuksista. Pääsääntöisesti määräraha asetetaan tehtäväkohtaisesti niin, että toiminnan tavoitteet ja niiden saavuttamiseen varatut varat ovat yhdistettävissä talousarviossa. Talousarvion kehysajattelussa voidaan esimerkiksi palvelualueelle osoittaa kokonaismääräraha useiden eri tehtävien hoitamista varten..

6.1.7. Kunnan hallintosääntö

Hallintosäännön mukaan kunnanvaltuusto hyväksyy talousarviossa palvelu- ja tehtäväalueille sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä euromääräiset sitovuudet (=sitova ulkoinen toimintakate).

Talousarviossa valtuusto hyväksyy myös kuntakonsernin tytäryhteisöille tulostavoitteet.

Kunnanhallitus hyväksyy vuosittain talousarvion suunnitteluohjeen. Suunnitteluohje sisältää myös suunnittelukehyksen. Palvelualueet laativat talousarvioehdotuksensa kunnanhallituksen hyväksymän aikataulun ja organisaatiorakenteen mukaan.

6.1.8. Kunnan strategia

Kunnan strategiassa tavoitteeksi on määritelty kuntalaisten hyvinvoinnin vahvistaminen eri elämän vaiheissa

Askolan voimassaolevassa kuntastrategiassa on määritelty toimet, joihin panostetaan. Toimet ovat:

- palveluverkon säilymiseen tähtääminen
- Askolan kehittäminen kokonaisuutena
- tulevaisuuden ongelmien ennaltaehkäisy
- lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantaminen
- yrittämisen edellytyksien parantaminen

Toimien toteutumiseen pyritään seuraavien arvojen kautta: kestävyys, osallisuus, joustavuus, turvallisuus, positiivisuus.

Talouden kestävyyttä arvioidaan ja ohjataan konsernitasolla kriisikuntakriteerien avulla.



7. Kuntakonserni

Kuntakonsernin kuuluvat tytäryhteisöt toimittavat toiminnan tavoitteet strategian mukaisesti, kuvaavat toimenpiteet ja mittarit miten tavoitteet saavutetaan ja mitataan. Lisäksi toimitetaan taloustiedot tuloslaskelmamuodossa. Viimeistään 15.10.2022 mennessä konserniyhtiöt toimittavat

Kuntakonserni	Tp 2021 1 000 €	Muut. Ta 2022 1 000 €	Kehys 2023 1 000 €
Lainakanta	30 994	30 000	29 000
Asukasmäärä	4 847	4 890	4 800
Lainat, euroa / asukas	6 394	6 135	6 041

8. Yhteystiedot ja lisätietoja

Talousoalvelut:

Kaija-Leena Tuomisto, taloussuunnittelija, puh 040 836 2153, kaija-leena.tuomisto@askola.fi

Henkilöstöpalvelut (mm. koulutussuunnitelma)

Tuija Saloranta, hallintojohtaja, puh.040 7195 069, tuija.saloranta@askola.fi

Hyvinvointikertomus:

Hyvinvointikoordinaattori Johanna Viuhko, puh. 040 7109 122, johanna.viuhko@askola.fi

JAKELU

Ilari Soosalu
Tuija Saloranta
Esko Halmesmäki
Pirkko Hynninen
Esko

Askolan Puhti Oy / Leena Kavén
Kirnujen Asunnot Oy / Antti Leivonen

ASKOLAN KUNTA

Askolantie 30
07500 Askola

puhelin (019) 529 100

